

# SĂRBĂTOAREA PAȘTELUI ÎNȚELEASĂ PRIN ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE

Paula ACHIM<sup>1</sup>

achimpaula1978@yahoo.com

**ABSTRACT:** The Romanian education system highly promotes non-formal education and extracurricular activities have become an effective and attractive method of teaching students. He educational project „light and color” turned out to be an opportunity for students to welcome Easter, The great Christian holiday, in joy, with poems, songs and paintings. In such way, they understood the role and importance of Savior to the Christians all over the world and discover the beauty of the Romanian customs and traditions.

**KEYWORDS:** Easter, Christian, holy, bunny, Easter eggs.

Studiile științifice au demonstrat că educația copiilor, a adolescenților se poate face mai rapid și poate avea rezultate pe termen lung, dacă este realizată într-un context educațional relaxant. Cercetătorii susțin că activitățile extrașcolare sunt importante pentru copil, ele contribuie la lărgirea orizontului cultural din domenii variate, la formarea unei atitudini pozitive față de învățătură, la dezvoltarea unor deprinderi practice variate.

Acțiunile extrașcolare vizează, de regulă, acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare-învățare-evaluare. Aria lor e dificil de delimitat. Ele sunt diverse și se concretizează în vizite la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale, vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, excursii, tabere.

În săptămâna „Să știi mai multe, să fii mai bun”, eu m-am gândit să îmbin mai multe tipuri de astfel de activități într-un proiect educativ destinat Sărbătorilor Pascale, intitulat „Lumină și culoare”.

**Scopul** acestui proiect a fost să promovez tradițiile și obiceiurile poporului român cu dorința ca ele să fie preluate și transmise următoarelor

---

1 Profesor învățământ primar, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”, Alexandria, județul Teleorman.

generații și cu speranța că voi sădi în sufletele curate ale acestor copii dragostea pentru frumos, lumină, culoare, armonie, grație și ritm.

**Obiectivele** proiectului au fost cunoașterea, valorificarea și prețuirea tradițiilor Pascale, promovarea prin cântece, poezie și pictură a artei populare, construirea și consolidarea relațiilor școală-familie-comunitate prin activități comune, cu caracter religios.

Proiectul a constituit o ocazie eficientă prin care să imprim în sufletul elevilor sentimentul de apartenență, de iubire și prețuire a rădăcinilor și valorilor poporului român. Ambientul plăcut le-a creat elevilor o atitudine încărcată de liniște și emoție. Ei au fost dornici de a se implica în asemenea activități, s-au simțit importanți, pentru că operele lor contribuie la păstrarea și prețuirea tradițiilor specifice poporului român, făcându-l unic, statornic și nemuritor de-a lungul timpului.

**Durata:** proiectul s-a derulat pe parcursul unei săptămâni.

**Beneficiarii:** acestei activități au fost, în primul rând, bobocii din clasa pregătitoare E (clasa ursuleților) de la Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” din Alexandria, părinții și rudele apropiate ale acestora.

**Resursele umane** ale acestui proiect au fost elevii clasei pregătitoare, profesorul de religie, un preot de la Catedrala din Alexandria, părinți, reprezentanți mass-media, iar cele materiale au constat în calculator, video-proiector, bloc de desen, acuarele, ouă fierte, cozonac, pahare de unică folosință, hârtie glasată, hârtie creponată.

**Activitățile** stabilite pentru cele cinci zile au avut următoarele titluri:

– Paștele – cea mai mare sărbătoare a românilor, responsabil: prof. Angheloaia Gabriel;

– Tradiții și obiceiuri din Teleorman, responsabil: prof. înv. primar Achim Paula;

– Lumină și culoare – activitate de pictură, desen și încondeierea ouălor;

– Îl slăvim pe Iisus – program artistic;

– De vorbă cu preotul – vizită la Catedra Ortodoxă din Alexandria;

Domnul profesor de religie, a încercat să-i apropie pe copii de lumea lui Dumnezeu, să-i determine să facă fapte bune așa cum și Domnul Iisus a făcut pentru noi, povestindu-le scurte istorioare și prezentându-le un material PowerPoint. Prezentarea realizată de domnul profesor Angheloaia copiilor s-ar putea rezuma astfel:

Cea mai mare sărbătoare a creștinilor, Învierea Domnului, este prilejul, pentru români, de a trăi clipe de bucurie sfântă, dar și de a sărbători în cadrul comunității.

Paștele, cum denumesc românii sărbătoarea Învierii, își are etimologia în cuvântul ebraic *pesah*, trecere. Paștele evreilor marca trecerea poporului ales prin Marea Roșie, din robia Egiptului, pe pământul făgăduinței, Canaan. Paștele creștinilor este, în primul rând, sărbătoarea Învierii Domnului, după modelul căruia, vor învia toți creștinii.

Ultima săptămână din Postul Paștelui se numește „Săptămâna Patimilor” și începe în duminica Floriilor, duminica în care se comemorează intrarea lui Iisus în Ierusalim. „Săptămâna Patimilor” comemorează prinderea lui Iisus, crucificarea și moartea Lui.

În această ultimă săptămână, multe biserici țin slujbe în fiecare seară, slujbe numite «Denie». De luni până joi se comemorează ultima masă, prinderea și închiderea lui Iisus. Ziua de joi se numește «Joia Mare». Vineri, numită «Vinerea Mare» se comemorează crucificarea și moartea lui Iisus pe cruce. În acesta zi, adevărații credincioși țin „post negru”, adică nu mănâncă nimic.

Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim este singurul moment din viața sa pământească în care a acceptat să fie aclamat ca Împărat. În această zi, denumită și Duminica Floriilor, se sfințesc, prin rugăciune și stropire cu agheasmă, ramuri înmugurite de salcie, care se împart creștinilor, iar slujitorii Bisericii le țin în mâini, cu lumânări aprinse, ca simbol al biruinței vieții asupra morții. Ramurile de salcie amintesc de ramurile de finic și de măslin cu care a fost întâmpinat Mântuitorul. Cu acestea, după ce au fost aduse la biserică spre a fi sfințite, creștinii împodobesc icoanele, ușile și ferestrele.

Pentru creștini, Sfintele Paști este tot o trecere, de la moarte la viață. Prin Paști noi prăznuim moartea și Învierea lui Hristos. Profetul Isaia, vorbind despre patima Domnului spune: „ca un miel spre junghiere s-a adus...”. Deci, pentru creștini, Hristos devine Mielul care Se jertfește pentru mântuirea neamului omenesc.

Cu ajutorul altei prezentări Power Point, realizată de mine, elevii au putut descoperi câteva obiceiuri legate de această sărbătoare care au existat sau care se mai păstrează în spațiul teleormănean.

În Muntenia a existat obiceiul ca în seara din ajunul Paștelui, femeile să meargă la fântână să scoată apă și să verse atâtea găleți cu apă, câți morți

are fiecare familie. A doua zi sau în unele zone (satele de pe lângă Roșiorii de Vede) în joia mare tot ele fac focul cu boji uscați la mormintele morților, în cimitir și le stropesc cu apă adusă într-o sticlă.

Înainte vreme, se făceau focuri în cimitirul satului sau în gospodăriile oamenilor, lângă care se punea un scaun cu trei picioare și o oală cu apă, iar credința spune că peste noapte, dacă sufletele celor trecuți în neființă se întorc la casele lor, vor bea apă și se va încălzi la foc.

Pe parcursul postului Mare se mai practica rar, un obicei numit „sărindar” și consta în ducerea la biserică a grâului (arpacaș, în zilele noastre). La spartul sărindarului se făcea colivă din acest grâu și câte o masă pentru comunitatea venită la biserică.

Potrivit tradiției, femeile nu au voie să doarmă în joia mare, altfel vor dormi tot anul. În a patra zi a Săptămânii patimilor este bine să se vopsească ouăle, căci acestea vor rezista mult timp, fără să se strice. Tot în Joia Mare, creștinii merg la Denia celor 12 Evanghelii. Se mai păstrează obiceiul ca fetele să facă în timpul slujbei, câte 12 noduri pe o ață, punându-și la fiecare nod câte o dorință. Nodurile le vor dezlega doar după ce dorința se va împlini. Această ață și-o pun sub pernă, crezând că-și vor visa ursitul. Tot aici se păstrează obiceiul de a spăla picioarele copiilor din casă de către femeile mai în vârstă.

Astăzi, în săptămâna Paștelui, se face curățenie la morminte, iar, în ajun, femeile merg la cimitir pentru a-și tămâia morții. În vinerea mare, la slujba de seară, se fac rugăciuni speciale pentru oamenii care au murit nespovediți, neîmpărtașiți și fără de lumină, iar urmașii acestora împart copiilor aflați în biserică pachete iar preotului un cocoș, vin și pâine.

În dimineața de Paști, după ce credincioșii vin de la biserică cu lumânarea aprinsă, nu au voie să pășească în casă până ce nu calcă pe o brazdă verde și pe un fier de plug în credința că anul va fi bogat în roade, iar oamenii vor fi sănătoși. Tot de sănătate se vorbește atunci când membrii cei mai mici dintr-o casă sunt puși să-și privească chipul în vasul cu vopseaua unde au fost înroșite ouăle.

A treia activitate i-a adus în prim-plan pe micii școlari care și-au dovedit talentul prin vopsirea ouălor și decorarea acestora cu multă migală și entuziasm. Fiecare elev a adus de acasă câte un ou crud. Împreună am procedat la degresarea acestora, iar o mămică le-a fier. Elevii au vopsit ouăle roșii și le-au decorat cu diferite linii, puncte sau alte desene, după cum i-a condus imaginația. Au aflat că oul vopsit este simbolul Mântuitorului,

care părăsește mormântul și se întoarce la viață, precum puiul de găină ieșit din găoace. Au putut decoperi semnificațiile utilizate pentru tipurile de linii: linia dreaptă verticală – viața, linia dreaptă/orizontală – moartea, linia dublă dreaptă – eternitatea, linia cu dreptunghiuri – gândirea și cunoașterea, linia ușor ondulată – apa, purificarea, spirală – timpul, eternitatea, dubla spirală – legătura dintre viață și moarte.

Tot în cadrul acestei activități, elevii au construit coșul ornamental pentru oul vopsit: au decupat un dreptunghi de culoare verde din hârtie glasată, pe o lungime a dreptunghiului au tăiat-o astfel încât să imită vârful ascuțit al firelor de iarbă apoi au lipit-o în jurul oului. Fiecare copil a confecționat apoi o jumătate de cutiuță în care au așezat oul. Aceste lucrări alături de desene au fost duse la Biblioteca Județeană „Marin Preda” din Alexandria unde a avut loc o expoziție județeană dedicată acestei sărbători.

Tot la bibliotecă, elevii au susținut programul artistic intitulat „Îl slăvim pe Iisus”. Pentru că ne apropiem de sărbătoarea Învierii pe care o numim Paștele, cu dragoste i-am învățat pe elevi că trebuie să rostim rugăciuni de apropiere către Dumnezeu și să căutăm în sufletele noastre virtuți ca Milostenia, dragostea, iubirea, credința, speranța care ne vor ajuta să primim acea lumânărică caldă cu focul harnic pe care în zori o vom aduce acasă . Prin acest moment am încercat



și noi să ne luminăm cu lumina cea sfântă, aducând o rază de bucurie către Învieria Domnului .Cu emoție în glas, elevii au recitat poezii și au cântat cântece pe un fond muzical adecvat – privescnele interpretate de Cristian Pomohaci.

Prin dăruirea copiilor, prin implicarea părinților și a mea am vrut să-i mulțumim Mântuitorului pentru jertfa sa pentru iertarea păcatelor omenirii întregi.

La finalul programului, elevii au servit din bucatele tradiționale: ouă și cozonac, rostind în cor:

– „Hristos a înviat!”

– „Adevărat a înviat!”

Ultima activitate a constat în vizita la Catedrala Ortodoxă din Alexandria unde preotul ne-a prezentat câteva reguli pe care trebuie să le urmăm atunci când pășim în casa Domnului, ne-a spus că în Săptămâna aceasta, a Patimilor se țin slujbe în fiecare seară. De asemenea, ne-a explicat că în această săptămână vin din ce în ce mai mulți oameni pentru se spovedi și a se



împărtăși. Taina Spovedaniei este Taina în care Dumnezeu iartă, prin duhovnic, păcatele creștinilor care se căiesc sincer și le mărturisesc la scaunul spovedaniei, în fața preotului. Sfânta Împărtășanie este cea mai mare Taină, fiindcă prin ea noi nu primim numai harul dumnezeiesc, ci pe însuși izvorul harului, pe Iisus Hristos, împărtășindu-ne cu Trupul și Sângele Său. Ne-a îndemnat să trăim în rugăciune și credință și să urmăm îndemnul lui Dumnezeu.

Proiectul educativ „Lumină și culoare” a fost un mijloc de educație nonformală care a dus la înțelegerea mai profundă a valorilor morale, creștine de către elevi, valori ce îi vor ajuta pe tot parcursul vieții.

### **Bibliografie:**

- [1] Preda, Nicolae, *Învierea Domnului, începutul și sfârșitul tuturor sărbătorilor creștine*, Ziarul Lumina, 19 aprilie 2009.
- [2] Pr. Dedu, Bogdan, *Simboluri legate de Învierea Domnului*, Ziarul Lumina, 23 aprilie 2008.
- [3] Pr. Prof. Univ. Dr. Semen, Petre, *Paștele creștin și Paștele evreiesc*, Ziarul Lumina, 27 aprilie 2008.
- [4] Controversele pascale, *CrestinOrtodox.ro.*, 6 iulie 2012.